

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

VI. Orus idem ac Moses.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

VI. Ofiridis filium fuisse Orum plerique censent, eundem ac Ofiridem Macro-
bius & Eusebius. Is pingebatur alatus, sceptrum dextra gestans, obscenam partem
sinistra tenens: quæ omnia Mercurio, qui Moses fuit, tribui fuisse solita, partim di-
ximus supra, partim sciunt omnes. Idem etiam fuit ac Priapus, quò ut ostendemus
paulo post, Moses quoque expressus fuit.

VII. Anubin eundem esse ac Mercurium suadet Apuleius: *Ille, inquit, superum
commeteor ac inferum, nunc atra, nunc aurea facie sublimis, attollens canis cervices arduas,
leva caduceum gerens, dextera palmam virentem quatiens.* Suadent & Hieroglyphica Geor-
gii Herwarti, in quibus eundem hunc habitum gestat Anubis, si dextera ornatum
excipias, qui non palma termes, sed sphaera est. Suadet & Plutarchus, qui eum-
dem Anubin & Hermanubin appellari scribit. Suadet & Servius in octavum Ænei-
dos. Typhone, quem esse Mosem fumus mox probatur, natum eum prisca ætas do-
cuit. Sane quod idem esse fertur ac Mercurius, quod superos & inferos adire, quod
facie ambigua esse, quod virgam eamque circumplexos angues gerere, hæc Mosem
aperte indicant, ut ex superioribus manifestum est. Sphaeram vero propterea huic tri-
bui crediderim, quod Cæli ac Terræ originem Moses docuerit. Camino capite cur-
pingatur, hæ causæ sunt in promptu, vel ejus nimirum vigilantia & sapientia, qui-
bus virtutibus Moses imprimis enituit; vel quod ut eum nonnumquam cum Josua
ejus ministro, sic cum Caleb ejus legato posterior ætas confudit. Caleb autem ca-
nem significare quis nescit?

VIII. Celeberrimum quoque inter Ægyptios Deos Vulcanum, nil aliud quam
personatum esse Mosem approbavimus. Nilo genitus Vulcanus dictus est à Cicerone,
& Diogene Laërtio, quod infans inter Nili undas & carecta Moses repertus sit.
Vulcanus Ægyptiis Opas dictus est, eodem Cicerone teste. Ignorabili vocabulo Opas
substituendum Phthas viri docti jam pridem suspicati sunt, vel fortasse Aphthas; Vul-
cano enim Phthas & Aphthas nomen fuisse scribit Suidas. Narrat Eusebius Phtha
Ægyptiorum eundem esse ac Vulcanum Græcorum; patrem ipsi fuisse Cneph rerum
opificem, qui cum ovum ore emisisset, inde Phtha esse procreatum. Alia quidem de
Cneph & Phtha traduntur ab Iamblichio in libro De mysteriis, alia à Proclo. In eo
consentit uterque eundem esse Amun, Phtha, Vulcanum, & Ofiridem. Atqui jam
obtinuimus Ofiridem esse Mosem. Vulcanus ergo Moses est. Multis de Phtha illo eru-
dite sane & ingeniose disserit Kircherus in Prodomo Copto, eundemque esse docet
ac Taautum Phœnicum, Thoth Alexandrinorum, Græcorum Vulcanum ac Mer-
curium, & Suadam sive Περσώ, cujus & nomen à φθᾶ derivatum opinatur. Quæ si vera
sunt, jam causam certe vicimus. Sed & September mensis, qui à Deo Thoth nomen
habuit, Phtha quoque appellabatur. Pro Phtha in libris quibusdam aliquando scrip-
tum reperias φθᾶ, sed perperam. Cneph ille, rerum omnium parens est & condi-
tor Deus; is ipse ni fallor, qui Cnuphis appellatur à Strabone, cujus templum Sye-
ne visebatur. Hunc cave confundas cum Deo altero Ægyptiorum, qui postremus est
Decanus signi Cancræ, & dicitur χνυβίς, cujus nomen ac figuram sæpe reperias in
ὀρελάμμοισι, & τελέμοισι sive σοχλόμοισι, quæ Talisman appellantur. Græce diceres,
χνυβίς, ab Ægyptia voce νύβ, quæ exponitur aurum in Scala magna Ibno Cabar,
quam edidit idem Kircherus. Quapropter Eratosthenes Regis Thebæi nomen χνυβίς
interpretatur, χνυβίς; & Aristides in Oratione Ægyptiaca Canobum exponit, χνυβίς
ἑδραῖος, aurum solum. At alius erat Cneph sive Cnuphis quam Chnubis. Cneph pingebatur
ab Ægyptiis supra caput habens πτερόν βασιλῆος Πτερόν alam significat: quo-
niam autem alis pullos suos aves protegunt, fovent, & inumbrant, hinc apud Scri-
ptores sacros crebra umbra alarum, tegminis alarum, velamenti alarum mentio: hinc
& οὐρανοῦ, sive umbellas Græci πτερά dixerunt. Hefychius, πτερόν, οὐρανοῦ. Itaque πτερόν
βασιλῆος, apud Eusebium, umbellam regiam interpretor. Alam autem Ebræi קנה ap-
pellant. Chaldæi quidem tentorium vocant קנה, sed dictio est alterius originis, & à
Græco κανωπέον detorta, quod tentorii genus erat, ab Ægyptiis ad arcendos culices
excogitati. A קנה autem prodiisse videtur nomen Cneph; ex qua voce ad Græcæ
linguæ genium accommodata χνυβίς dictus est supremus ille Deus. Thebæos quos-
dam mercatores de Deo differentes inducit Athenagoras in Eroticis, unumque il-
lum esse pronuntiantes, & χνυβίον dictum, quod nec oculis spectari, nec animo com-
prehendi possit. Agnoscis obiter originem Græcæ vocis χνυβίς, quæ obscurum & tene-
brasum & minime aspectabilem sonat, quamque à κενός φάος, vel à κεν privativa particula &
φάος inepte derivarunt Hefychius, & Etymologus. Nempe dictio χνυβίς arcessenda
est ab Ægyptia voce Cneph, illa ab Ebraica קנה, quæ πτερόν, alam, & umbellam
sonat; quia, ut dixi, Deus opifex rerum umbella protectus pingebatur, quod erat
symbolum λόγος δὲ ἀδελφότητος, καὶ κακομιμνήσκει, καὶ ἐφ' αὐτῷ. Mentis cognitum difficile, & occultum.

Orus idem
ac Moses.
Macr. Sat. l. 1.
Euseb. Præp.
libr. 3.

Anubis idem
ac Moses.
Apul. Metam.
11.

Plur. de Ofid.
& Ofirid.

Vulcanus
idem ac Me-
ses.
Cicer. libr. 3.
De nat. Deor.
Diog. Laert. in
Prodom.
Suid. in φθᾶ.
Euseb. Præp.
Evang. libr. 3.

Kirch. Prodr.
Copt. cap. 6.

Strab. libr. 17.

Euseb. libr. 5.
Præp. Evang.
cap. 11.

Athenag. Erot.
libr. 6.

Hefych. Ery-
mol. & Suid. in
κνυβίς.